

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO RŪMAI

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai

2026-09-09 Nr. 1.03-0314

DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS KOLEGIJOS POSĖDŽIO KLAUSIMŲ

Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmai (toliau – ŽŪR), atsižvelgdami į tai, kad 2026 m. rugsėjo 10 d. vyks Žemės ūkio ministerijos Kolegijos posėdis, 2026 m. rugsėjo 8 d. suorganizavo skubų ŽŪR narių pasitarimą, kuriame aptarė Kolegijos posėdžio metu numatomus svarstyti klausimus.

Įvertinus ŽŪR narių pasitarimo metu išsakytas pastabas bei pasiūlymus, teikiame ŽŪR poziciją dėl Kolegijos posėdyje numatomų svarstyti klausimų:

1. Dėl paramos skyrimo žemės ūkio veiklos subjektams, patyrusiems nuostolių dėl trečiamųjų produktų ir kuro kainų padidėjimo

ŽŪR lieka prie savo pozicijos, išdėstytos 2026 m. rugpjūčio 21 d. Žemės ūkio ministerijai pateiktame rašte Nr. 1.03-0300, ir siūlo peržiūrėti planuojamą paramos paskirstymo modelį, įvertinant galimybę paramą paskirstyti pagal Gazolių, skirtų naudoti žemės ūkio veiklos subjektams žemės ūkio produktų gamybai, įsigijimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. birželio 26 d. nutarimu Nr. 667, priede nustatytas gazolių normas, proporcingai pagal žemės ūkio subjektų vykdomą veiklą ir jos apimtį.

Toks modelis leistų paramą labiau susieti su faktiniu skirtingoms žemės ūkio veiklos kryptims nustatytu kuro poreikiu ir užtikrintų objektyvesnį, proporcingesnį bei nediskriminacinį ribotų paramos lėšų paskirstymą. Be to, siekiant išvengti neproporcingai didelės paramos koncentracijos, paramai turėtų būti taikomos nustatytos paramos lubos.

Atkreipiame dėmesį ir į tai, kad paramos gavėjų plotai turėtų būti vertinami atsižvelgiant į jų tiesioginį ryšį su žemės ūkio produkcijos gamyba. Todėl abejotina, ar parama turėtų būti skiriama už negamybinius plotus, pvz., trumpaamžių medingųjų augalų juostas (MAJ), daugiamečių žolių juostas (DGJ) ir pan. Kartu svarbu tinkamai įvertinti ir įtraukti tokius plotus, kurie yra reikšmingi gyvulininkystės ūkių veiklai ir prekinės produkcijos gamybai, pvz., daugiametės ganyklos arba pievos, daugiametės žolės 5 metų ir daugiau (DGP), žolinių augalų mišiniai, kuriuose baltyminės žolės yra vyraujančios (ŽMI) ir pan., kurie galėtų būti įtraukiami į paramos schemą. Siūlome šiuos principus įvertinti prieš priimant galutinį sprendimą dėl paramos paskirstymo modelio.

2. Dėl profesinio pasirengimo ūkininkauti reikalavimų

Nepritariame Žemės ūkio ministerijos siūlymui visiškai atsisakyti profesinio pasirengimo ūkininkauti reikalavimo fiziniais asmenims, registruojantiems ūkininko ūkį. Žemės ūkio veikla susijusi su gyvūnų gerove, augalų apsauga, aplinkosauga, darbų sauga ir kitų teisės aktų reikalavimų laikymusi, todėl bazinės profesinės žinios ir kompetencijos yra būtinos atsakingam ir tvariam ūkininkavimui.

Chamber of Agriculture of the Republic of Lithuania

Asociacija
Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre
Kodas 135199748
K. Donelaičio g. 2, LT-44213 Kaunas, Lietuva, Lithuania

Tel. (8 37) 400 351
Phone +370 37 400 351
Faks. (8 37) 400 350
Fax +370 37 400 350
El. paštas zur@zur.lt

<http://www.zur.lt>
PVM mokėtojo kodas LT351997412
Atsiskait. sąskaita Nr. LT717300010002241806
AB Swedbank bankas, banko kodas 73000

ŽŪR nuomone, tikslinga ne panaikinti profesinio pasirengimo principą, o modernizuoti esamą sistemą, pereinant prie praktinio, modulinio ir tęstinio ūkininkų kompetencijų tobulinimo. Kitų ES valstybių praktika rodo, kad profesinės kompetencijos dažnai siejamos su BŽŪP parama ar konkrečiomis žemės ūkio veiklomis.

Siūlome, prieš priimant sprendimą dėl esamo reikalavimo panaikinimo, parengti alternatyvų ūkininkų profesinių kompetencijų įgijimo ir tęstinio tobulinimo modelį, numatant mokymus, konsultacijas ir kitas praktines žinių perdavimo formas bei į jo rengimą ir įgyvendinimą įtraukiant ŽŪR bei kitas mokymo institucijas, įgyvendinančias mokymus.

3. Dėl Žemės ūkio ministerijos Kolegijos veiklos ir sudėties

Atkreipiame dėmesį į praktinius Žemės ūkio ministerijos Kolegijos darbo reglamento nuostatų taikymo klausimus, susijusius su Kolegijos sudėtimi, atskirų darbotvarkės klausimų svarstymu ir balsavimo teisių nustatymu.

Šiuo metu nėra pakankamai aišku, pagal kokius kriterijus konkrečiam Kolegijos darbotvarkės klausimui nustatoma, kurie Kolegijos nariai turi teisę dalyvauti balsuojant. Skirtingiems darbotvarkės klausimams nustatomas skirtingas balsuojančių Kolegijos narių ratas, todėl kyla abejonių dėl tokio atskyrimo kriterijų ir praktinio jų taikymo aiškumo. Manome, kad ši tvarka turėtų būti aiškiai apibrėžta, skaidri ir vienodai taikoma, kad Kolegijos nariams iš anksto būtų suprantama, kokia sudėtimi konkretus klausimas bus svarstomas ir sprendžiamas.

Atsižvelgdami į tai, siūlome 2026 m. rugsėjo 10 d. Kolegijos posėdžio darbotvarkę papildyti klausimu dėl Kolegijos darbo reglamento nuostatų tobulinimo, siekiant didesnio Kolegijos veiklos, sudėties ir balsavimo tvarkos aiškumo.

Atsižvelgdami į tai, kad išdėstyta, prašome įvertinti šiame rašte išdėstytus pasiūlymus ir 2026 m. rugsėjo 10 d. Kolegijos posėdyje juos aptarti, taip pat informuoti ŽŪR apie Žemės ūkio ministerijos poziciją dėl iškeltų klausimų.

ŽŪR yra pasirengę konstruktyviai dalyvauti toliau tobulinant tiek paramos priemonių įgyvendinimo, tiek ūkininkų kompetencijų užtikrinimo, tiek socialinio dialogo mechanizmus, siekiant, kad priimami sprendimai būtų pagrįsti objektyviais duomenimis, skaidrūs ir atitiktų žemės ūkio sektoriaus poreikius.

Pagarbiai

Pirmininkė

Algimanta Pabedinskienė